

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Iurie Diaconu
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Burduh și Nicolae Craiu

Cu participarea:

Procurorului Pavel Guțan
Avocatului Ion Căpățîină
Revizuentului Anatol Mătășaru

a examinat cu participarea părților, cererea de revizuire declarată de Mătășaru Anatol asupra deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mătășaru Anatol XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Cauza a parvenit la -24.02.2020;

Cauza a fost examinată la - 19.05.2020.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

Revizuentul și apărătorul său au susținut cererea și au solicitat admiterea ei în sensul declarat.

Procurorul a pledat pentru respingerea cererii de revizuire.

Asupra cererii de revizuire declarată de condamnat, Colegiul penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 10 ianuarie 2017, Mătășaru Anatol a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 alin. (2) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei numite pe un termen de probă de 5 ani, dacă în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Mătășaru Anatol, la 29 octombrie 2013, aproximativ la ora 15:23, aflându-se în incinta Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, situată pe str. Kiev, 3A, mun. Chișinău, din motive huliganice, încalcând grosolan ordinea

publică, demonstrând obrăznicie deosebită, fără careva invitație și permisiune, inculpatul, a intrat în biroul de serviciu, nr. 9, unde activează partea vătămată, judecătorul, Potînga Iurie, solicitând de la ultimul informație despre rezultatele examinării de către acesta a unei cauze contravenționale, în care dânsul avea calitatea procesuală de victimă și eliberarea imediată a copieii hotărârii judecătorești, după care primind informația solicitată, sub pretextul că această cauză a fost examinată în lipsa lui, deși a solicitat amânarea ședinței, ignorând avertismentul acestuia din urmă că încalcă regulile de conduită stabilite în instanța de judecată, precum și cerința legitimă de a părăsi biroul său de serviciu, în prezența altor persoane, a început să-l calomnieze, adresându-i repetat, după ce a fost somat de răspundere pentru insultarea judecătorului, cuvinte injurioase, înjosindu-i în acest mod onoarea și demnitatea personală.

Pentru a aplană conflictul inițiat de către inculpatul Mătăsaru Anatol, partea vătămată, judecătorul, Potînga Iurie, a ieșit din biroul său de serviciu, iar primul, continuându-și acțiunile sale huliganice, l-a urmărit pe ultimul până în biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, unde acesta a intrat, manifestând un comportament vehement.

Tot atunci, inculpatul, Mătăsaru Anatol, aflându-se lângă biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, în prezența unor cetățeni, neidentificați de către organul de urmărire penală, se exprima cu expresii injurioase în adresa corpului de judecători al Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, după care fără permisiunea judecătorului Cobzac Elena și funcționarilor judecătorești prezenți la fața locului, precum și fără careva invitație, a intrat în biroul de serviciu al acesteia, iar la cerința legitimă a asistentului judiciar Miha Aliona, de a părăsi incinta biroului, primul nu a reacționat, demonstrând un comportament grosolan și obraznic, vociferând în continuare expresii indecente în adresa tuturor colaboratorilor instanței de judecată.

După aceasta, aproximativ la ora 17:00, când în biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, a intrat partea vătămată, judecătorul Lupașco Lilia, pentru a-i transmite la examinare o cerere de recuzare înaintată pe o cauză din procedura sa, inculpatul, a bruscat-o pe ultima, care încerca să închidă după dânsa ușa biroului menționat, adresându-i public întrebări provocatoare, după care a continuat să se exprime cu expresii licențioase la adresa colectivului Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, perturbând în acest mod activitatea acesteia.

Ulterior, având în vedere faptul înregistrării video a întreg procesului comiterii faptelor descrise, continuându-și acțiunile sale ilegale, din aceleași motive huliganice, inculpatul, Mătăsaru Anatol, a postat imaginile înregistrate pe rețeaua Internet, însoțindu-le de comentarii defăimătoare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Mătăsaru Anatol a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. a) din Cod penal – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, comis de către o persoană care anterior a comis un act de huliganism.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de:

Procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, Șendrea Nicu, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 4 ani închisoare, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial cu pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02.05.2015, de a-i stabili pedeapsa definitivă cu închisoarea pe un termen de 4 ani și 4 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că, prima instanță a omis prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, iar la adoptarea sentinței nu a inclus în termenul pedepsei executate, din prima sentință de condamnare pronunțată de către judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 02 martie 2015, a omis prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal, deoarece urmau a fi aplicate prevederile art. 85 Cod penal.

Procurorul a indicat că deși prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului, a omis faptul că acesta anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și a comis din nou o infracțiune similară, astfel că suspendarea executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului legii penale privind corectarea și reeducarea lui Mătășaru Anatol, nefiind luat în calcul pericolul faptei acestuia precum și riscul comiterii de noi infracțiuni, deoarece inculpatul anterior a fost condamnat, astfel că nu a conștientizat pericolul real al faptei comise.

Avocatul Țaulean Vitalie, în numele inculpatului Mătășaru Anatol, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de către prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii invocând că: prima instanță în mod neîntemeiat a reținut circumstanța agravantă „de o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism” și ilegal au fost aplicate prevederile art. 75, art. 78, art. 79 și art. 90 Cod penal; nu au fost prezentate probe ce să confirme că a fost perturbată activitatea de serviciu a vre-unui judecător, și a întregii judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani.

Din secvențele audio-video examinate în ședința de judecată nu rezultă că inculpatul a numit pe cineva cu cuvinte necenzurate, doar s-a exprimat revoltător referitor la acțiunile judecătorului Potînga Iurie, care în mod neîntemeiat a refuzat să elibereze inculpatului hotărârea motivată, care nu a fost pronunțată public și doar după intervenția președintelui instanței de judecată Melniciuc Oleg, a fost eliberat extrasul din hotărâre, fapt care dovedește că drept motiv a servit comportamentul provocator al judecătorului Potînga Iurie; acțiunile lui Mătășaru Anatol în privința părții vătămate Lupașco Lilia, nu conțin elementele constitutive ale unui act de huliganism, deoarece pătimita a declarat în ședința de judecată că ea nu a fost numită cu cuvinte necenzurate, dar jignitoare după părerea ei; nu au fost prezentate probe care să confirme că inculpatul a aplicat violență sau a amenințat cu aplicarea unei asemenea violențe pe cineva, iar declarațiile martorilor, Platon Cristina și Miha Aliona, nu rezistă criticii, deoarece din secvențele examinate nu rezultă că Mătășaru Anatol a îmbrâncit sau a lovit pe cineva; încadrarea acțiunilor lui Mătășaru Anatol ca huliganism este eronată,

deoarece în acțiunile acestuia nu au fost întruniți indicii calificativi ai laturii obiective a infracțiunii de huliganism.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, apelurile declarate au fost admise, casată sentința integral, rejeudată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Mătășaru Anatol a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor, la sancțiunea aplicată s-a adăugat parțial pedeapsa aplicată prin sentința judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din data de 02 martie 2015 și s-a stabilit lui Mătășaru Anatol, pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii numită lui Mătășaru Anatol s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani, și nu va fi executată dacă condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune., fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără înștiințarea organului de probațiune.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul, Mătășaru Anatol, la 29 octombrie 2013, aproximativ la ora 15:23, aflându-se în incinta Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, situată pe str. Kiev, 3A, mun. Chișinău, încălcând grosolan ordinea publică, demonstrând obraznicie deosebită, fără careva invitație și permisiune, a intrat în biroul de serviciu, nr. 9, unde activează judecătorul, Potînga Iurie, solicitând de la ultimul informație despre rezultatele examinării de către acesta a unei cauze contravenționale, în care dânsul avea calitatea procesuală de victimă și eliberarea imediată a copiei hotărârii judecătorești, după care, primind informația solicitată, sub pretextul că această cauză a fost examinată în lipsa lui, deși a solicitat amânarea ședinței, ignorând avertismentul acestuia din urmă că încalcă regulile de conduită stabilite în instanța de judecată, precum și cerința legitimă de a părăsi biroul său de serviciu, în prezența altor persoane, a început să-l calomnieze, adresându-i repetat, după ce a fost somat de răspundere pentru insultarea judecătorului, cuvinte injurioase, înjosindu-i în acest mod onoarea și demnitatea personală.

Pentru a aplana conflictul inițiat de către inculpat, judecătorul Potînga Iurie, a ieșit din biroul său de serviciu, iar primul, continuându-și acțiunile sale huliganice, l-a urmărit pe ultimul până în biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, unde acesta a intrat, manifestând un comportament obraznic.

Tot atunci, inculpatul, Mătășaru Anatol, aflându-se lângă biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, în prezența unor cetățeni, neidentificați de către organul de urmărire penală, se exprima cu expresii injurioase în adresa corpului de judecători al Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, după care fără permisiunea judecătorului Cobzac Elena, și funcționarilor judecătorești prezenți la fața

locului, precum și fără careva invitație, a intrat în biroul de serviciu al acesteia, iar la cerința legitimă a asistentului judiciar Miha Aliona, de a părăsi incinta biroului, primul nu a reacționat, demonstrând un comportament grosolan și obraznic, vociferând în continuare expresii indecente în adresa tuturor colaboratorilor instanței de judecată.

După aceasta, aproximativ la ora 17:00, când în biroul de serviciu al judecătorului Cobzac Elena, a intrat judecătorul Lupașco Lilia, pentru a-i transmite la examinare o cerere de recuzare înaintată pe o cauză din procedura sa, inculpatul Mătășaru Anatol, a bruscato-o pe ultima, care încerca să închidă după dânsa ușa biroului menționat, adresându-i public întrebări provocatoare, după care a continuat să se exprime cu expresii licențioase la adresa colectivului Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, perturbând în acest mod activitatea acesteia.

Ulterior, având în vedere faptul înregistrării video a întreg procesului comiterii faptelor descrise, continuându-și acțiunile sale ilegale, din aceleași motive huliganice, inculpatul, a postat imaginile înregistrate pe rețeaua Internet, însoțindu-le de comentarii defăimătoare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Mătășaru Anatol, a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

Instanța de apel, a mai constatat că prima instanță incorect a reținut în acțiunile lui Mătășaru Anatol, calificativul „*săvârșit de o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism*”, invocând faptul, că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din data de 02 martie 2015, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă în formă de închisoare, pe un termen de 2 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, astfel, instanța de apel a reiterat că reținerea calificativului dat, în situația constatată este contradictorie, având în vedere că odată ce este reținut acest calificativ la numirea pedepsei penale, nu poate fi însă reținută și aplicată metoda cumulării pedepselor, or, o asemenea concluzie ar constitui sancționarea dublă pentru același calificativ, fiind inadmisibilă de drept sancționarea de două ori pentru același calificativ infracțional reținut, în acest context, instanța de apel a atestat că prima instanță, la adoptarea sentinței a încălcat prevederile art. 101 alin. (1), 384 alin. (3) și 385 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, s-a dovedit prin: declarațiile părții vătămate, Potînga Iurie; declarațiile părții vătămate, Lupașco Lilia; declarațiile martorului, Păpăna Cristina; declarațiile martorului, Miha Aliona; declarațiile martorului, Melniciuc Oleg; declarațiile martorului, Namașco Ruslan; procesul-verbal de ridicare din 29 noiembrie 2013, fiind ridicare înregistrările video din data de 29 octombrie 2013(f.d. 21, vol. I); ordonanța procurorului în Procuratura Râșcani mun. Chișinău, Șendrea Nicu, din 29 noiembrie 2013, prin care s-a dispus recunoașterea înregistrărilor video de pe CD-R „Verbatim” în calitate de mijloc de probă (f.d. 22, vol. I).

Instanța de apel a relevat că din înregistrările audio-video, se atestă integral adresările de ordin denigrator, defăimător și înjositor în adresa judecătorilor și a instanței judecătorești de către inculpat, cu atât mai mult, că expresiile de genul „*Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, casă de toleranță*”, „*judecătorii fac sex, se dau în scrânciob, l-a ascuns sub fustă*” și alte expresii de natură intimă, atestă integral faptul că inculpatul a manifestat un cinism și o obrăznicie deosebită, în raport cu autoritatea judecătorului, cât și autoritatea instanței judecătorești, de altfel și nemijlocit îmbrâncelile fizice ale părții vătămate Lupașco Lilia, cât și a martorului Miha Aliona, dau dovadă faptului că inculpatul intenționat a urmărit scopul și motivul huliganic.

Cu privire la pedeapsa penală aplicată, instanța de apel, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, fiind una mai puțin gravă, de motivul acestuia, de personalitatea celui vinovat, este căsătorit, are la întreținere 2 copii minori, nu este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior condamnat de mai multe ori, antecedentele penale fiind stinse, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea care lipsesc la caz, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, a ajuns la concluzia că scopul legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului v-a fi pe deplin atins prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea executării acesteia.

5. Judecătorul Brînza Liubovi a avut opinie separată la soluția adoptată de către instanța de apel, indicând că acțiunile inculpatului Mătășaru Anatol, se circumscriu normei prevăzute de art. 354 Cod contravențional, ca huliganism nu prea grav.

6. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

Inculpat, în textul căruia nu a fost indicat nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat, invocând că judecătorul Teleucă Stelian, a participat la examinarea dosarului în prima instanță și nu era în drept să participe la examinarea dosarului în instanța de apel.

Avocatul Țaulean Vitalie, în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu emiterea unei noi decizii prin care inculpatul să fie achitat, invocând motive similare cu cele indicate în apelul său pct. 3.2 din prezenta decizie, indicând suplimentar că:

- potrivit probelor administrate și prezentate de către acuzator, nu sunt prezenți indicii laturii obiective a infracțiunii incriminate;

- din secvențele audio -video vizionate în ședința de judecată nu rezultă că inculpatul a numit pe cineva cu cuvinte necenzurate, înjosind demnitatea cuiva;

- partea vătămată Lupașco Lilia, a declarat în ședința de judecată că ea nu a fost numită cu cuvinte necenzurate, dar jignitoare după părerea ei;-nu au fost prezentate probe precum că inculpatul a aplicat violență sau a amenințat pe cineva;

- potrivit prevederilor art. 14 alin. (2) Cod penal, nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni;

- instanța de judecată, contrar prevederilor legale și prevederilor Hotărârii Plenului CSJ „privind sentința judecătorească” nr. 5 din 19.06.2006, a dat o apreciere critică probelor apărării, deoarece legislația procesual penală nu prevede nici o normă care ar permite instanței de judecată să aprecieze critic careva probe.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018, recursurile au fost declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

În motivarea deciziei instanța de recurs ordinar a menționat că, referitor la recursul ordinar declarat de către inculpatul Mătăsaru Anatol, acesta pledează asupra achitării sale, indicând că judecătorul Teleucă Stelian, a participat la examinarea dosarului în prima instanță și nu era în drept să participe la examinarea dosarului în instanța de apel, temei ce se raportează la prevederile pct. 2) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că „*hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33*”. Colegiul penal a constatat că argumentul inculpatului este declarativ, nu corespunde realității, or, din materialele dosarului se constată că judecătorul Teleucă Stelian nu a participat la pronunțarea sentinței în prima instanță și nu s-a expus nici într-un fel asupra fondului cauzei, el fiind numit ca judecător în Curtea de Apel Chișinău, iar cauza dată fiind redistribuită judecătorului Balan Gheorghe, care a examinat cauza în prima instanță, ultimul fiind compatibil să examineze cauza penală prezentă în ordine de apel, iar declarația de abținere a judecătorului Teleucă Stelian depusă în prima instanță a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 septembrie 2014(f.d. 120-121, vol. I), adoptată cu respectarea procedurii prevăzute de art. 34-35 Cod de procedură penală, care nu este susceptibilă de a fi atacată.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Țaulean Vitalie în numele inculpatului, Colegiul penal a reținut că temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Colegiul penal verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, a considerat că nu s-a confirmat în speța dată, argumentele recurentului invocate în recurs, sunt combătute prin motivele descrise în decizia instanței de apel (f.d. 67 -81, vol. IV), asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului

Instanța de apel verificând probele conform procesului -verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 27-28, vol. IV), care sunt descrise în decizie (f.d. 62-73, vol. IV), a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de apreciere a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt, pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză,

expunându-se argumentat și corect din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cumulând probele administrate, dându-le apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine corect toate aspectele de fapt și de drept.

Argumentul recurentului precum că potrivit probelor administrate și prezentate de către acuzator, nu sunt prezenți indicii laturii obiective a infracțiunii incriminate, nu poate fi acceptat, or, instanța de apel a indicat că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentărilor autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, astfel, inculpatul aflându-se în biroul de serviciu al judecătorului Potînga Iurie, primind răspuns la întrebările sale, a continuat acțiunile huliganice, l-a numit cu cuvinte urâte „bădăran” și „dobitoc” pe judecătorul Potînga Iurie în prezența altor persoane, iar la cerința de a părăsi biroul de serviciu inculpatul nu reacționa și continua acțiunile huliganice, prin opunerea rezistenței față de încercările de a fi scos din birou benevol, totodată văzând că conflictul nu se aplanează, dânsul a ieșit din birou și a mers în biroul judecătorului, Cobzac Elena. Aceste circumstanțe rezultă din declarațiile părții vătămate Potînga Iurie din prima instanță (f.d. 80-82, vol. II) și din secvențele video anexate la dosar.

Instanța de recurs ordinar a apreciat critic argumentele apărării precum că, partea vătămată Lupașco Lilia, a declarat în ședința de judecată că ea nu a fost numită cu cuvinte necenzurate, dar jignitoare după părerea ei, nu au fost prezentate probe precum că inculpatul a aplicat violență sau a amenințat pe cineva, în acest sens indicând că instanța de apel corect a apreciat declarațiile părții vătămate Lupașco Lilia, prin care a confirmat cele expuse de partea vătămată Potînga Iurie, că inculpatul s-a exprimat în adresa judecătoriei ca fiind o „casă de toleranță”, după care i-a adresat întrebări înjositoare, ea fiind încuiată în birou cu colegul ei Potînga Iurie în decurs de 1,5 ore, ce nu este adevărat, iar a doua zi a văzut pe site-ul www.curajtv.md un filmuleț de prost gust cu comentarii cu cuvinte necenzurate (f.d. 86-87, vol. II). Instanța de recurs ordinar în susținerea acestei concluzii a indicat și declarațiile martorilor Papană Cristina și Miha Aliona (f.d. 83; 84-85, vol. II), care coroborează cu declarațiile celorlalți martori și a părților vătămate și cu probele pe dosar, prin care au relatat că, inculpatul a bătut în ușa biroului de serviciu a judecătorului, Cobzac Elena, inculpatul a îmbrâncit-o pe Miha Aliona pentru a intra în biroul de serviciu, se purta violent, agresiv, mai mult, a confirmat că inculpatul bătea cu lovituri puternice în ușa biroului de serviciu a judecătorului Cobzac Elena, ulterior îmbrâncind și intrând cu forța în birou s-a exprimat că judecătorii, Potînga Iurie și Cobzac Elena „*fac sex în biroul de serviciu*”, fapte confirmate și de martorul Melniciuc Oleg, indicând că inculpatul avea un comportament agresiv și s-a exprimat precum că instanța este o „casă de

toleranță unde se fac orgii”, iar la cerința sa de a se calma, inculpatul nu a reacționat și a continuat acțiunile sale violente și agresive, astfel perturbând pe o perioadă îndelungată activitatea judecătorului Potînga Iurie și altor colaboratori ai instanței.

Colegiul penal a conchis că fapta comisă de inculpatul Mătășaru Anatol, depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol al unei infracțiuni, or, inculpatul nu s-a limitat doar la acostarea jignitoare în loc public a persoanelor cu batjocură și adresarea de expresii și întrebări de ordin intim, dar a recurs la îmbrânceli, la acostarea jignitoare a unei instituții publice manifestând o atitudine total neglijentă și intolerantă față de autoritatea judecătorului pe o perioadă îndelungată de timp, mai mult, ulterior răspândirea unor informații de ordin defăimător .

Colegiul penal a apreciat critic argumentele avocatului precum că, instanța de judecată, contrar prevederilor legale și prevederilor Hotărârii Plenului CSJ „privind sentința judecătorească” nr. 5 din 19.06.2006, a dat o apreciere critică probelor apărării, deoarece legislația procesual penală nu prevede nici o normă care ar permite instanței de judecată să aprecieze critic careva probe, or, Colegiul penal conchide că acest argument reprezintă o interpretare greșită a normelor legale de către recurent.

Instanța de recurs ordinar a specificat că temeiul de recurs semnalat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, în sensul că Curtea Supremă de Justiție în cauza nr. 1ra-148/2016, a indicat când fapta pe care o comite făptuitorul depășește gradul de pericol social al unei contravenții, este declarativ, or, hotărârea Curții Supreme de Justiție la care face referire recurentul, a avut ca obiect de discuție alte circumstanțe decât cele existente în prezenta cauză.

Referitor la temeiul de recurs indicat de avocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat în privința motivelor invocate în cererea de apel cu privire la admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate prezentate de apărare, care probează încadrarea juridică eronată a activităților infracționale imputate inculpatului, Colegiul penal a indicat că este declarativ, or, recurentul nu a indicat concret asupra căror probe prezentate de apărare instanța de apel nu s-a pronunțat, astfel, Colegiul penal a conchis că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este indicat declarativ, fără a aduce careva argumente întemeiate în susținerea acestui temei.

8. Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018, a fost atacată cu recurs în anulare de către condamnat la 25 iunie 2019, prin care, fără a invoca unul din temeiurile pentru recurs în anulare din cele prevăzute la art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare, încetarea proceselor penale și achitarea totală a subsemnatului.

În motivarea cererii de recurs în anulare, condamnatul a menționat că:

- prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 10 ianuarie 2017, recurentul a fost recunoscut încă o dată vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal (huliganism) în cadrul unui alt dosar. El a fost condamnat la închisoare pe un termen de 4 ani, fiind

dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de 5 ani. La individualizarea pedepsei judecătorul a luat în considerație condamnarea recurentului din 2 martie 2015;

- soluția dată a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018. La 17 octombrie 2018, Curții Supreme de Justiție a respins recursul recurentului ca inadmisibil;

- condamnatul a deplâns la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO) că, condamnarea sa din procedurile penale care au culminat cu decizia CSJ din 20 aprilie 2016, este contrară libertății de exprimare și întrunire. La 15 ianuarie 2019, CtEDO a pronunțat hotărârea Mătăsaru versus Republica Moldova, în care a constatat că condamnarea penală a recurentului a fost contrară art. 10 Convenție pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare CoEDO). Contrar concluziei Curții Supreme de Justiție, CtEDO a conchis că art. 10 CoEDO este aplicabil în această situație. CtEDO s-a întrebat de ce faptele acestuia au fost calificate drept infracțiune și nu drept contravenție, deși faptele recurentului nu au fost violente. CtEDO a mai menționat că nicio instanța nu a analizat proporționalitatea sancțiunii aplicate cu dreptul la libertatea de exprimare, în special, judecătorii nu au justificat convingător aplicarea pedepsei cu închisoarea, care a avut un efect de descurajare a protestelor recurentului și a altor persoane. Hotărârea CtEDO a devenit definitivă pe 15 aprilie 2019;

- conform p. 2 alin. 1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4/2006, faptele recurentului nu puteau fi calificate drept infracțiune, deoarece nu erau însoțite de violență, amenințarea cu aplicarea ei sau opunerea rezistenței. De asemenea, sancțiunea penală aplicată este nejustificată. Aceste aspecte reprezintă incontestabil erori grave de drept comise la judecarea cauzei;

- condamnatul a ispășit pedeapsa penală, totuși, antecedentele penale ale aceste condamnări încă nu sunt stinse. Mai mult, ca urmare a aceste condamnări, subsemnatul a fost condamnat la o pedeapsă de 4 ani de închisoare într-un alt dosar, iar, anularea condamnării penale și/sau a sancțiunii comportă consecințe importante pentru recurent.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2020 s-a dispus inadmisibilitatea recursului în anulare pe motiv că acesta este declarat peste termen.

În motivarea deciziei s-a reținut că:

- decizia instanței de recurs ordinar a fost pronunțată integral la 15 noiembrie 2018, devenind irevocabilă la aceeași dată (f.d. 119-131, vol. IV);

- termenul de 6 luni pentru depunerea recursului în anulare a expirat la sfârșitul zilei de 15 aprilie 2019;

- recursul în anulare a fost declarat și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 25 iunie 2019, adică peste termenul prevăzut de lege (f.d. 139, vol. IV);

- alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

10. La 20 septembrie 2019 condamnatul a depus cerere de revizuire a deciziilor Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016 și 17 octombrie 2018 deoarece prin hotărârea

CtEDO din 15 ianuarie 2019 s-a constatat că condamnarea sa penală trezește semne serioase de întrebare, acțiunile lui nefiind calificate drept infracțiune, nefiind însoțite de violență, amenințarea cu aplicarea ei sau cu opunerea rezistenței, iar aplicarea sancțiunii penale nu este justificată.

Cu toate că pedeapsa a fost executată, totuși antecedentele penale nu sunt stinse și, ca urmare a acestei condamnări, el a fost condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul central, din 10 ianuarie 2017 la 4 ani închisoare a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Revizuirea condamnării penale și a sancțiunii comportă consecințe deosebit de importante și neadmiterea cererii de revizuire ar echivala cu neexecutarea hotărârii CtEDO din 15 ianuarie 2019.

În baza celor expuse, se solicită admiterea cererii de revizuire, depusă în termenul prevăzut de art. 464¹ Cod de procedură penală, casarea deciziilor Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016 și 17 octombrie 2018, rejudecarea cauzei și încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere contravențională.

11. Judecând cererea de revizuire, Colegiul Penal ajunge la concluzia că aceasta urmează a fi respinsă, ca fiind inadmisibilă, pentru următoarele considerente:

Dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de art. 6 § 1 CoEDO, trebuie interpretat în lumina Preambulului CoEDO, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (hotărârea CtEDO *Brumărescu versus Romania*, nr. 28342/95, § 61). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (*ibid.*, § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (hotărârea CtEDO *Ryabykh versus Federația Rusă*, nr. 52854/99, § 52). Totuși, deși o simplă posibilitate de a redeschide o procedură penală este *prima facie* compatibilă cu CoEDO, inclusiv cu garanțiile art. 6, deciziile de redeschidere a unui proces trebuie să fie conforme cu prevederile naționale pertinente și că folosirea abuzivă a unei astfel de proceduri poate fi contrară CoEDO (hotărârea CtEDO *Eugenia și Doina Duca versus Republica Moldova*, nr. 75/07, § 33, 3 martie 2009).

Revenind la speță, se menționează că cererea de revizuire a fost depusă de condamnat în termenul prevăzut la alin. (4) art. 464¹ Cod de procedură penală.

Din textul cererii de revizuire rezultă că revizuentul solicită casarea a două hotărâri pronunțate de Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție, una datând cu 20 aprilie 2016 și cealaltă – 17 octombrie 2018.

Prin decizia Colegiul Penal a Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2020 s-a decis respingerea ca neîntemeiată a cererii de revizuire a deciziei Colegiului Penal a Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016, declarată de condamnatul Mătăsaru Anatol.

Astfel, reieșind din faptul că, referitor la solicitările indicate în cererea de revizuire ce vizează decizia Colegiului Penal a Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016, instanța de judecată s-a expus, obiect de studiu o constituie doar decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018.

Potrivit prevederilor art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pronunțate în cauzele în care CtEDO *a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului ori a dispus scoaterea cauzei de pe rol ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamanti pot fi supuse revizurii dacă, cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării CoEDO și a protocoalelor adiționale la aceasta, continuă să se producă și nu poate fi remediată decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.*

Din analiza textuală a dispozițiilor art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală rezultă că, ***pentru admiterea unei cereri de revizuire, este necesară constatarea, prin hotărârea CtEDO, a încălcării unui drept prevăzut de CoEDO, producerea, și în prezent, a consecințelor grave ale acestei încălcări și imposibilitatea remedierii în alt mod decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.***

Condițiile premergătoare de admisibilitate în fond a cererii de revizuire urmează a fi prezente cumulativ în speța deferită judecării, pentru a fi supusă procedurii de revizuire cauza.

Pornind de la prima condiție impusă de legislator – *constatarea, prin hotărârea CtEDO, a încălcării unui drept prevăzut de CoEDO* – Colegiul Penal relevă că:

- din învinuirea dedusă judecării, rezultă că Mătăsaru Anatol a fost tras la răspundere și pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, în sensul că **el la 29 octombrie 2013 în cadrul Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, exteriorizată prin comportament grosolan și obraznic și prin vociferarea unor expresii indecente în adresa angajaților instanței de judecată, perturbând activitatea instanței, învinuirea nefiind legată de acțiuni întreprinse în vederea exercitării libertății la întrunire și nici o formă de exprimare politică;**

- prin hotărârea CtEDO din 15 ianuarie 2019 (cauza Mătăsaru versus Republica Moldova), **cererile, ce reclamă evenimentele a avut loc la 29 ianuarie 2013 (nr. 69714/16 și 71685/16) au fost admise, hotărându-se încălcarea art. 10 CoEDO;**

- prin decizia din 21 ianuarie 2020 (cauza Mătăsaru versus Republica Moldova), **CtEDO a declarat cererea, ce reclamă evenimentele din 25 aprilie 2008 și 01 mai 2008 (nr. 44743/08), ca fiind inadmisibilă;**

- despre existența unei cereri depuse la CtEDO, de Mătășaru Anatol, prin care s-ar reclama încălcarea unui drept sau a unei libertăți din CoEDO, în cadrul judecării prezentei cauze penale, instanța ce judecă revizuirea nu a fost înștiințată.

Prin urmare, se constată că prima condiție de admisibilitate a cererii de revizuire, **condiție sine qua non pentru toate procedurile inițiate în baza art. 464¹Cod de procedură penală**, nu este întrunită, iar inexistența unei hotărâri a CtEDO despre violarea unui drept din CoEDO îl privează automat pe condamnat de beneficierea de acest remediu la nivel național, impunându-se în speță inadmisibilitatea cereri de revizuire, **menținând după condamnat dreptul la revizuire a unei hotărâri judecătorești irevocabile, dacă își va exercita dreptul la denunț a încălcării unui drept sau a unei libertăți din CoEDO și dacă CtEDO va constata existența acestei încălcări ori va dispune scoaterea cauzei de pe rol ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamant.**

12. În conformitate cu art. 464¹ p. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Inadmisibilitatea cererii de revizuire declarată de Mătășaru Anatol asupra deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018, în propria cauză penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la 26 iunie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu